

POSITION PAPER VB NL

Fiscale behandeling cryptoactiva onder het voorgestelde box 3-stelsel

Ernstige bezwaren en verzoek om aanpassing

17 februari 2026

Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VB NL) is de branchevereniging voor de Nederlandse cryptosector. Lid van de vereniging zijn: Bitvavo, Moonpay, Bitonic, Blockrise, BTC Direct, Coinmerce, Zerohash, Bitmymoney & Blox.

1. Inleiding

In mei 2025 heeft staatssecretaris Van Oostenbruggen het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 (het **Wetsvoorstel**) aangeboden aan de Tweede Kamer. Op 12 februari 2026 heeft de Tweede Kamer het Wetsvoorstel aangenomen, ondanks dat uit het coalitieakkoord en diverse aangenomen moties blijkt dat een vermogenswinstbelasting prefereert. Het Wetsvoorstel is aangenomen met de gedachte dat het per 1 januari 2028 in werking zal treden.

De VB NL maakt zich ernstige zorgen over de gevolgen van het aangenomen Wetsvoorstel voor de in Nederland woonachtige houders van cryptoactiva en de impact op Nederlandse aanbieders van cryptoactivadiensten. Dit position paper gaat in op de belangrijkste ernstige bezwaren en bevat een gemotiveerd verzoek aan de wetgever om een uitzondering te maken voor cryptoactiva, vergelijkbaar met de voorgestelde uitzonderingen voor onroerende zaken en aandelen in startups.

2. Huidige en voorgestelde fiscale behandeling

2.1 Huidige wetgeving

In het huidige inkomstenbelastingstelsel behoren cryptoactiva van binnenlands belastingplichtigen tot de bezittingen in box 3 als deze niet behoren tot een onderneming of een werkzaamheid. Op basis van het huidige box 3 stelsel wordt, naar aanleiding van het rechtsherstel en de overbruggingswetgeving volgend op het zogenoemde Kerstarrest ([ECLI:NL:HR:2021:1963, Hoge Raad, 21/01243](#)), het rendement van het vermogen van een belastingplichtige bepaald op basis van forfaitaire rendementen over de waarde in het economisch verkeer van het daadwerkelijke vermogen en de daadwerkelijke vermogensmix op de peildatum (1 januari). Het werkelijke rendement dat een belastingplichtige geniet is momenteel irrelevant. Het is in het huidige stelsel wel mogelijk om tegenbewijs te leveren om aannemelijk te maken dat het werkelijke rendement lager is dan het forfaitair vastgestelde rendement.

2.2 Voorgestelde wetgeving

Op basis van het Wetsvoorstel zal worden uitgegaan van werkelijk rendement. Hierbij zal als hoofdregel gelden dat belasting wordt geheven over de vermogensaanwas. Hierdoor behoren zowel gerealiseerde inkomsten als ongerealiseerde waardeontwikkelingen tot de belastinggrondslag voor de heffing. Ongerealiseerde waardeontwikkelingen doen zich voor als het vermogensbestanddeel in waarde is gestegen of gedaald, ongeacht realisatie van de winst of het verlies.

Onder het Wetsvoorstel betekent dat voor cryptoactiva belasting zal worden geheven over ongerealiseerde waardestijgingen, ook wanneer deze cryptoactiva niet zijn verkocht. Van de heffing over vermogensaanwas zijn slechts uitgezonderd onroerende zaken en aandelen in startups. Bij deze vermogensbestanddelen zal belasting worden geheven over de vermogenswinst: alleen de daadwerkelijk gerealiseerde winsten zullen worden belast. Voor deze uitzondering is onder andere gekozen vanwege het niet-liquide karakter van onroerend goed en aandelen in de startup sector en omdat de waardering van de aandelen in deze startups uiterst complex is.

Daarnaast wordt in het Wetsvoorstel weliswaar de mogelijkheid tot verliesverrekening voorgesteld, maar voorziet deze alleen in onbeperkte *voorwaartse* verliesverrekening (carry-forward).

3. Ernstige bezwaren

Voor binnenlands belastingplichtige cryptoactivabezitters – en daarmee ook de in Nederland gevestigde cryptoactivadienstverleners – zal de gekozen aanpak een grote negatieve impact hebben. De VBNL ziet de volgende belangrijkste bezwaren:

3.1 Bovengemiddelde volatiliteit en liquiditeitsproblemen

Bij sterke koersstijgingen kan de te betalen belasting aanzienlijk oplopen, terwijl er geen fysieke geldstroom is gerealiseerd en gegenereerd. Aangezien cryptoactiva specifiek gemerkt wordt door bovengemiddelde volatiliteit, zou dit kunnen leiden tot liquiditeitsproblemen bij de belastingplichtige. Omdat handel in cryptoactiva niet meer weg te denken is uit de huidige maatschappij, kan deze heffing tot aanzienlijke financiële problemen leiden.

Dit effect wordt verstrekt doordat op basis van het voorstel een verlies in een jaar enkel kan worden verrekend met toekomstige winsten (carry-forward). Achterwaartse verliesverrekening (carry-back) is niet mogelijk. Hierdoor kan een verlies niet worden verrekend met een winst in het verleden. Dus na een verlies moet een winst behaald worden om het verlies te kunnen verrekenen. Aangezien juist specifiek cryptoactiva gekenmerkt worden door een bovengemiddelde volatiliteit, leidt het in het Wetsvoorstel voorgestelde box 3 stelsel tot paradoxale situaties:

- Een belastingplichtige betaalt belasting over een waardestijging aan het einde van jaar X
- Diezelfde cryptoactiva dalen vervolgens sterk in waarde in jaar X+1
- De belastingplichtige heeft belasting betaald over winst die feitelijk nooit is gerealiseerd

De eerdere winsten kunnen niet gebruikt worden voor een verlies in de toekomst. Dit in tegenstelling tot de verliesverrekeningssystemen in box 1 en box 2. Het argument dat het invoeren van een achterwaartse verliesverrekeningsmogelijkheid miljoenen kost in de eerste jaren na invoering, zou niet doorslaggevend moeten zijn bij zorgvuldige wetgeving. De voorgestelde benadering benadeelt cryptobezitters in onevenredige mate.

Door de invoering van de voorgestelde wetgeving in het Wetsvoorstel ontstaat tevens een ander ongewenst scenario. Dit scenario houdt in dat eventuele verliezen van 2026-2027, die bij cryptoactiva enorm kunnen zijn (bijvoorbeeld -65 tot -85% zoals in 2022), niet kunnen worden verrekend, waardoor in 2028 belasting moet worden betaald over een eventuele stijging gedurende het jaar, terwijl die stijging in feite herstel van eerder verlies is.

3.2 Ongewenste invloed op beleggingstermijnen en strategieën

Met het puur houden van cryptoactiva wordt, anders dan bijvoorbeeld dividend-uitkerende aandelen, geen periodieke cash-flow gegenereerd. Enkele cryptoactiva kennen een vorm van beloningen, *staking rewards*, vergelijkbaar aan stockdividend, maar slechts in beperkte mate en nooit in cash. Houders kunnen worden gedwongen cryptoactiva te verkopen uitsluitend om aan hun belastingverplichting te voldoen. Dit heeft tot gevolg dat beleggen op de lange termijn bemoeilijkt wordt. Dit staat haaks op de voorgenomen positie van het nieuwe kabinet zoals opgenomen in het coalitieakkoord van 30 januari 2026 ([Aan de slag - Coalitieakkoord 2026-2030 | Kabinetsformatie](#)), namelijk dat zij lange termijn beleggingen willen stimuleren door het nieuwe box 3 stelsel op werkelijk rendement door te ontwikkelen naar een vermogenswinstsystematiek. De Tweede Kamer heeft onlangs ook verschillende moties aangenomen over de noodzaak van spoedige doorontwikkeling naar een vermogenswinstbelasting voor alle beleggingscategorieën.¹ De doorgang van het Wetsvoorstel en het invoeren van dit mogelijk tijdelijke box 3 stelsel heeft een ongewenste invloed op de beleggingstermijnen en strategieën van belastingplichtigen.

3.3 Niet-liquide karakter van sommige cryptoactiva

Niet alle cryptoactiva hebben liquide markten. Voor minder verhandelde tokens is een vermogensaanwasbelasting strijdig met het draagkrachtbeginsel (vanwege het ontbreken van de mogelijkheid om verliezen achterwaarts te verrekenen), omdat de waardestijging niet gerealiseerd is of kan worden om daaruit de verschuldigde belasting te kunnen betalen. Een gevolg van het illiquide karakter van sommige cryptoactiva is dat geen vastgestelde prijs per cryptoactiva bestaat. Voor minder verhandelde tokens moet de dienstverlener kunnen bepalen wat de waarde op de peildatum is, wat technisch uitdagend kan zijn en tot willekeurige/fictieve uitkomsten kan leiden. Dat wel een uitzondering is gemaakt voor onroerend goed en aandelen in startups zorgt voor een ongelijke behandeling van verschillende beleggingsmogelijkheden met een gelijk karakter.

3.4 Administratieve en rapportagebelast

Voor cryptobezitters

Het Wetsvoorstel vereist nauwkeurige jaarlijkse waardebepalingen en bewijsvoering van werkelijke rendementen voor de cryptobezitters. De vereisten compliceren de administratie aanzienlijk.

Belastingplichtigen moeten nauwkeurig en bewijsbaar vastleggen:

- Waarde aan het begin en het einde van een desbetreffend jaar;
- Alle stortingen en onttrekkingen gedurende het jaar;
- Reguliere voordelen (zoals *staking rewards*, *lending rewards*, *airdrops*, etc.); en
- Transactiegeschiedenis ter onderbouwing.

¹ Zie bijv. Kamerstuk 36748, nr. 35 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen en Kamerstuk 36748, nr. 27 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

Voor aanbieders van cryptoactivadiensten (leden van VBNL)

De administratieve last raakt ook direct de leden van VBNL. Klanten verwachten dat zij hen voorzien van alle gegevens die nodig zijn om aan hun fiscale verplichtingen te voldoen. Dit levert aanzienlijke operationele bezwaren op:

- Gedetailleerde rapportage per klant (zie hiervoor), naast de al zeer ingrijpende DAC8 verplichtingen;
- Waarderingsproblematiek: indien sprake is van illiquide cryptoactiva, kan het voor de dienstverlener technisch uitdagend zijn om de klanten te voorzien in een waarde op peildatum;
- Systeemaanpassingen: Aanbieders van cryptoactivadiensten zullen hun systemen moeten aanpassen om deze gedetailleerde rapportages te kunnen genereren. Dit vereist aanzienlijke investeringen in IT-infrastructuur; *en*
- Klantenservice en ondersteuning: De dienstverlener zal worden geconfronteerd met vele vragen van klanten over hun fiscale positie, zonder daarbij fiscaal advies te mogen geven.

Deze operationele lasten verhogen de kosten voor Nederlandse aanbieders van cryptoactivadiensten aanzienlijk, wat hun concurrentiepositie verzwakt ten opzichte van buitenlandse platformen die aan deze verplichtingen niet hoeven te voldoen.

3.5 Risico op ongewenste gedragseffecten

Impact op Nederlandse cryptosector

Belastingplichtigen zouden op basis van de nieuwe fiscale regels uit het Wetsvoorstel kunnen besluiten hun cryptobezit aanzienlijk te verminderen, geheel te liquideren of niet langer privé (in box 3) aan te houden. Dit heeft directe negatieve gevolgen voor de omzet en levensvatbaarheid van VBNL-leden. Mede omdat het nieuwe kabinet uiteindelijk streeft naar een systeem op basis van vermogenswinsten en ook omdat de Tweede Kamer gezien de verschillende recente moties hetzelfde streven lijkt te hebben, werkt deze mogelijk tijdelijke heffing dus onnodig verstorend.

Impact op marktvolwassenheid en innovatie

Nederland bevindt zich momenteel in een relatief sterke positie binnen de Europese cryptomarkt. De implementatie van EU-regelgeving (MiCAR) heeft geleid tot een zichtbare professionalisering en verdere volwassenwording van de sector. Met meer dan 20² verleende MiCAR-vergunningen en -notificaties is Nederland, na Duitsland, het land met het hoogste aantal toegelaten aanbieders. Deze vergunningen betreffen mede buitenlandse partijen die er expliciet voor hebben gekozen hun activiteiten vanuit Nederland te ontplooiën. We begrijpen daarnaast dat er nog meerdere aanvragen in behandeling zijn.

Deze ontwikkeling wijst erop dat Nederland zich positioneert als een aantrekkelijk en betrouwbaar vestigingsland voor gereguleerde cryptoactivadienstverleners. Dit draagt bij aan innovatie, werkgelegenheid en verdere ontwikkeling van een transparante en goed functionerende cryptomarkt binnen de EU.

² 'Vergunningenregisters, cryptopartijen', www.afm.nl/nl-nl/sector/registers/vergunningenregisters/cryptopartijen.

Het Wetsvoorstel dreigt de bestaande voorsprong van Nederland binnen Europa teniet te doen. Het creëert een beleidsmatige inconsistentie waarbij enerzijds via toezichtwetgeving wordt ingezet op marktvolvassenheid, innovatie en vestigingskracht, terwijl anderzijds via fiscale regelgeving economische activiteiten binnen diezelfde sector juist worden afgeremd vanwege de fiscale impact op in Nederland woonachtige cryptobezitters.

Verplaatsing beleggingen naar box 2

De voorgestelde fiscale behandeling van cryptoactiva in box 3 kan belastingplichtigen ertoe aanzetten hun cryptoactiva niet langer privé aan te houden, maar onder te brengen in een besloten vennootschap. Hierdoor zullen deze bezittingen niet langer in box 3 worden belast. Eventuele winsten van de besloten vennootschap worden belast met vennootschapsbelasting. Eventuele dividenduitkeringen zullen vervolgens effectief worden belast in box 2 (met verrekenbare dividendbelasting). Doordat belastingplichtigen worden geconfronteerd met oprichtingskosten, doorlopende administratieve verplichtingen en aanvullende fiscale en juridische risico's, wordt het belastingstelsel onnodig complex voor hen. Tevens zal het verplaatsen van vermogen door deze redenen enkel weggelegd zijn voor een groep belastingplichtigen die zich dit kunnen permitteren, wat minder vermogenden relatief bezien harder kan raken dan meer vermogenden.

Tevens kan deze verplaatsing leiden tot een uitholling van de beoogde werking van box 3, aangezien vermogensbestanddelen niet langer worden belast binnen het daarvoor bedoelde kader, maar worden verplaatst naar een ander boxregime. De wetgever werkt in dat kader aan maatregelen om deze verplaatsing te ontmoedigen.

Bovenstaande staat haaks op het uitgangspunt van eenvoud en uitvoerbaarheid dat naar mening van de VBNL juist bij de hervorming van box 3 centraal zou moeten staan. Het verplaatsen van vermogen naar een vennootschap zal bovendien alleen zijn weggelegd voor belastingplichtigen die zich dit kunnen permitteren en niet voor kleinere beleggers. Dat leidt tot ongelijkheid.

4 Verzoek aan de wetgever

Vanuit de Europese Unie wordt innovatie aangemoedigd en aangestuurd op harmonisatie van de cryptomarkten, middels onder meer de implementatie van EU-regelgeving (MiCAR en DAC8). Onevenredig zware fiscale behandeling in Nederland ondermijnt het level playing field en het Nederlandse vestigingsklimaat.

Het Wetsvoorstel leidt tot potentiële liquiditeitsproblemen, ongewenste invloed op beleggingstermijnen en strategieën, onvoldoende compensatie bij latere koersdalingen, administratieve lasten en juridische onzekerheid bij belastingplichtigen. Dit alles kan leiden tot diverse ongewenste gedragseffecten die direct invloed hebben op de Nederlandse cryptosector. Daarnaast zorgt de in het Wetsvoorstel voorgestelde wetgeving voor een operationele lastenverzwaring bij de cryptoactivadienstverleners.

De VBNL verzoekt de wetgever om cryptoactiva onder dezelfde uitzondering te laten vallen als onroerend goed en aandelen in startups, zodat belastingheffing pas plaatsvindt bij daadwerkelijke verkoop (realisatiebeginsel). Mocht de wetgever willen vasthouden aan het huidige voorstel, dan zou tenminste carry-back verliesverrekening moeten worden overwogen.

Mauro Halve

Voorzitter, Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL)